

Motion till riksdagen

1988/89:Ub552

av Bo Hammar m. fl. (vpk)

Särskild satsning på Stockholms universitet

Det finns en vida spridd missuppfattning, som möjligen regeringen också är offer för, att Stockholmsregionen är särskilt gynnad ifråga om tillgången till högre utbildning. I beaktande av regionens och den unga generationens storlek är Stockholmsområdet ingalunda privilegierat.

Vpk har konsekvent arbetat för att högre utbildning skall finnas tillgänglig runt om i landet. Vi har i olika sammanhang förordat ökade satsningar på de nya högskolorna. Den politiken kommer vi att förorda även framgent. En av flera orsaker därtill är att vi anser att dessa satsningar har ytterst stor regionalpolitisk betydelse.

Samtidigt anser vi det vara av lika stor betydelse att behovet av högre utbildning i Stockholmsregionen kan tillgodoses inom regionen. Det är mycket dålig regionalpolitik när bristen på högt utbildad arbetskraft i Stockholmsområdet tenderar att dränera andra regioner på högutbildade unga människor. Många av dem som idag flyttar till Stockholmsområdet är högutbildade. För att vända den utvecklingen gäller det dels att skapa fler arbeten i vissa regioner, dels att klara Stockholmsområdets försörjning med högutbildade.

Vårt krav på ökade satsningar i Stockholmsområdet är också en rättvisefråga. Det kan inte vara rimligt att unga människor i huvudstadsområdet straffas genom att de tilldelas betydligt mindre resurser än på andra håll i landet. Så är tyvärr idag förhållandet på Stockholms universitet, som har sin tyngdpunkt på humaniora och samhällsvetenskap, i jämförelse med andra universitet.

Nyligen har Stockholms universitets studentkår (SUS) i en rapport visat att universitetet i Stockholm på samtliga linjer inom den s k AES-sektorn, utom den systemvetenskapliga linjen, har den lägsta anslagstilldelningen i landet. Det handlar inte om marginella skillnader. På exempelvis psykologlinjen och förvaltningslinjen har Stockholm bara hälften så mycket pengar per utnyttjad årsstudieplats som man har i Uppsala respektive Umeå.

SUS-rapporten ger en rad konkreta exempel på vilka konsekvenser svältkosten för Stockholms universitet får för de studerande.

Under en lång rad år har man på juridiska institutionen varit tvungen att överföra pengar från forskningsverksamhet till grundutbildning för att överhuvudtaget kunna upprätthålla nuvarande juristutbildning. Efter tio år med den reformerade juristutbildningen är undervisningstätheten så låg att den ligger i ungefärlig nivå med en ordinär studiecirkels. Storföreläsningar

används i allt större utsträckning men även undervisning i mindre grupper, inbegripet seminarier, ges i regel i grupper om 30–40 studenter eller fler.

Resurssituationen har tvingat institutionerna att drastiskt begränsa antalet lektionstillfällen för de studerande. Så måste t.ex. pedagogiska institutionen begränsa sin undervisning till 3–4 timmar per vecka och undervisningsgrupp på grund- och fortsättningskurserna.

Psykologiska och socialantropologiska institutionerna ser sig tvingade att på grundnivå undervisa i föreläsningsgrupper på 50–100 studerande. Obetydliga möjligheter finns att ge handledning individuellt eller i smågrupper och ge "feed-back" på genomförda övningsuppgifter.

Så långt SUS-rapporten som också slår fast att de växande problemen verkligen inte har sin grund i att någon svällande byråkrati på universitetet slukar anslagsmedlen.

I likhet med studenterna frågar vi oss också hur man kan förvänta sig att Stockholms universitet skall klara av att ge utbildning av samma höga kvalitet som på andra lärosäten när man i ett flertal fall endast har 50–75 % av resurserna att röra sig med.

Regeringens förslag att medel skall överföras från tekniska, undervisning- och vårdutbildningar till humanistiska och samhällsvetenskapliga utbildningar skulle i viss men helt otillräcklig utsträckning gynna Stockholms universitet. Vi är anhängare av att humanistisk och samhällsvetenskaplig utbildning stärks men det skall inte ske på bekostnad av annan viktig utbildning.

Vi föreslår att riksdagen begär att regeringen snarast återkommer med förslag om en extra satsning på Stockholms universitet. Det kan lämpligen ske i samband med vårens kompletteringsproposition.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om extra satsningar på Stockholms universitet.

Stockholm den 23 januari 1989

Bo Hammar (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Gudrun Schyman (vpk)

Jan Strömdahl (vpk)

Ylva Johansson (vpk)

Annika Åhnberg (vpk)